

ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ, ਉਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਤੇਲੂ ਰਾਮ
ਅਤੇ ਇੱਕ
ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਨੱਥੂ ਰਾਮ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਫਾਲਸ਼ੈ,
ਸੀ.ਜੇ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਗਰੇਵਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 334.

ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1908)—ਸੈਕਸ਼ਨ (115—ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਹਰ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ: ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ—ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

1965
ਸਤੰਬਰ, 20

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

28 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋਅ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਲੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 20 ਸਤੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1918 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, 17 ਮਈ, 1962 ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ 31 ਮਈ, 1962 ਤੱਕ, 59,262 ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਡ ਵੈਲੋਰੇਮ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਏ.ਐਮ. ਸੂਰੀ, ਸੀ.ਐਮ. ਨਈਅਰ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਮ. ਸੂਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ, ਅਤੇ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਸੂਰੀ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.- ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908, ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ.-

ਇਹ ਸਵਾਲ 1962 ਦਾ ਸਿਵਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 334 ਕਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਗਲੋਵਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ ਦੇਵੀ ਵਿਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ - ਕੀ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 17(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ 19.50 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕੀਮਤ 200 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁੱਲ 20,000 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ
ਗਰੇਵਰ
ਬਨਾਮ
ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ
ਦੇਵੀ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਰੁ. 57,256 ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 57,256 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਐਡਵਾਲੋਰਮ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 31 ਮਈ, 1962 ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ "ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਆਇਆ ਸੀ, ਨੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115, ਜਿਸ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

“115. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਧੀਨ-ਅਦਾਲਤ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ-

(ਏ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ, ਜਾਂ

(ਸੀ) ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।”

ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਤਾਜ਼ਾ ਹੈ ਜੇਏ ਚੰਦ ਲਾਲ ਬਾਬੂ ਬਨਾਮ ਕਮਲਕਸ਼ਾ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਪੰਨਾ 242 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ

ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਤੇ ਉਪ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, (1) "ਇੱਕ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ" ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਅਤੇ (2) ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ- ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੇਜਰ ਐਸ.ਐਸ. ਖੰਨਾ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਐਫ.ਜੇ. ਡਿਲਨ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ "ਕੇਸ" ਵਿਆਪਕ ਆਯਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ "ਕੇਸ 1-2" ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੇਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਚੁੱਕੇਗੀ ਅਤੇ ਉਠਾਉਣੀ ਹੈ, ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 11, ਆਰਡਰ 7 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲੇੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਫਰਮਾਨ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ, ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅੰਤਮ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੇਜਰ ਐਸ ਐਸ ਖੰਨਾ ਬਨਾਮ

ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਐਫ ਜੇ ਡਿਲਨ (2) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕੇਸ" ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਸਿੱਧੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਸੋਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ

ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਕੀ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਘੱਟ-ਮੁੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖੋਜ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਥਨਾਯਰ-ਮਰਾਜਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਮਲਾ (3), ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਸਹੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ ਦੇਵੀ ਦੀਆਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਝ ਰਾਹਤਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ (ਪੰਨਾ 1300 'ਤੇ) ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੋ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹਾਈ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ

ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਕੇਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ।

ਹੁਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਗੂਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (4) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਤਨਾਵੇਲੂ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਵਰਦਰਾਜ ਪਿੱਲਈ (5) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਾਲਸ਼ੋ ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੀ) ਵੱਲੋਂ ਡਾ: ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਖੇਸਲਾ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸੈਨਨ (6) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 'ਰਾਮ ਧਾਰੀ ਬਨਾਮ ਫਤਿਹ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ' ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 44 ਆਫ਼ 1962 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 20 ਸਤੰਬਰ, 1963) ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਲਾਹੌਰ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰੇਮਿਕ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ (1962 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 505, 29 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)। ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਥ (1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 647, 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ) ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ. ਅੰਗੂਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (4) ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਖੇਸਲਾ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸੈਨਨ (6) ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਆਦਿਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (7) ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਹਾਜਨ ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ

ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੁਆ, ਜੇ. ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ, ਨੇ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਫਲਸ਼ੇ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਖੇਸਲਾ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਸਾਸਨ (6) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਉੱਪਰ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਗਲਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੁਦਈ, ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਹੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਮੁਦਈ ਹੈ। ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੇਜਰ ਐਸ ਐਸ ਖੰਨਾ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਗੋਡੀਅਰ ਐਫ ਜੇ ਡਿਲਨ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੁਣ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਖੇਸਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (6) ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਹੁਣ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਆਦਿਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (7) ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕਮਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਰਾਮਰੂਪ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੋਹੰਤ ਸੁਜਾਰਾਮ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (8), ਅਤੇ ਸੈਲੋਂਦਰ ਨਾਥ ਕੁੰਡੂ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਅਥ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (9)। ਮਹਾਦੇਓ ਗੋਪਾਲ ਪੌਂਡਸੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਵਾਮਨ ਭਾਟੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (10) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੀ

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਕੇਸ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਰ ਮਾਰੂਤੀ ਗਿਰਮੇ ਬਨਾਮ ਭਗਤੇਅੰਤ ਗੁਣਾਜੀ ਗਿਰਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (11), ਪੰਨਾ 260 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਨਾ 417 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ-ਲਾਅ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜੱਜ, ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ, ਉਚਿਤ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸੇਧਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਧਿਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸੀਐਫ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਪਾਅ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ, ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚਿੰਤਲਪਤੀ ਮੂਰਤੀਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਚਿੰਤਲਪਤੀ ਸੁਬਾਰਾਇਉ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (13) ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ, ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਸਟੈਂਪ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਰ ਵਿਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਫੈਸਲਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਾਇਣ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਦੀਪ ਨਰਾਇਣ ਰਾਏ (14) ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੜ ਮੁਦਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਮਖੇਲਾਵਾਨ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਬੀਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਾਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (15) ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਸ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਾਊਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਧੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤੱਕ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਬਾਲਾਜੀ ਧੂਮਨਾਜੀ ਕੋਸ਼ਤੀ ਬਨਾਮ ਐਮਟੀ. ਮੁਕਤਾ ਬਾਈ (16) ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਭਰੀ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

“ਇੱਕ ਧਿਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਤਾਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ" ਕਿਸੇ ਮੁਦਰਾ ਜਾਂ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਆਫ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਰਚੱਪਾਸੁਬਰਾਓ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਦੱਪਾ ਵੈਂਕਟਰਾਓ (17), ਪੰਨਾ 518 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ—

'ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਕਨੀਕੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਮ ਮੁੱਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੁੱਟੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ "ਨਾਕਾਫੀ ਸਟੈਪ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ ਘੱਟ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਾਕਾਫੀ ਮੋਹਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਹਿਗਬ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 115(ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਫਿਰ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇੱਥੇ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਦੈਰ ਬਨਾਮ ਵਾਸੂਦੇਵਾ ਅਈਅਰ (18), ਪੰਨਾ 799 'ਤੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਕੇਡ ਦੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਹਨ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਓ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬੁੰਗਸ਼ੀਦੁਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ ਹਰੀਦਾਸ (19); ਪੰਨਾ 338 ਅਤੇ ਦੇਵੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਨੀਲਕੰਥਰਾਓ (20), ਪੰਨਾ 77 'ਤੇ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ, ਸਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਇਤਫਾਕਨ ਅਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ-ਉੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਧਾਰਨਾ ਲਗਾਈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੱਕ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਜੋ ਕੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 11, ਆਰਡਰ 7 ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਬਰਨ, ਜੇ. ਨੇ ਕੇ. ਮਾਨੈਬੁਨਾਨਾਥ ਦੇਸੀਕਰ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲਾ ਚੇਤਿਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (21) ਵਿਚ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਮੀ ਚੰਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਉਸਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਦਰਾਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੁਲੰਦਈ ਪਾਂਡੀਚੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰਾਨ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਪਾਂਡੀਆ ਥੇਵਨ (12) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 11, ਆਰਡਰ 7, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੰਗੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾਲਾਪਤੀ ਮੂਰਤੀਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਚਿੰਤਲਪਤੀ ਸੁਬਾਰਾਜੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ(13), ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਉਸ ਰਾਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਬਰਨ ਜੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਅੰਤਿਮ ਸਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਜਵਾ ਗਣੇਸ਼ ਆਇਲ ਐਂਡ ਰਾਈਸ ਪਲਸ ਮਿੱਲਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਾਰਿਖ ਓਚੇਵਲਾਲ ਅਮ੍ਰਿਤਲਾਲ (22) ਵਿੱਚ ਗਜੇਂਦਰਗੜਕਰ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈੱਟ-ਆਫ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸੇਧ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਕੁਮਾਰ
ਗਰੇਵਰ
ਬਨਾਮ
ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ
ਦੇਵੀ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਉਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸੋਧ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਲਡਿੰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਹ ਸ਼ੰਕਰ ਮਾਰੂਤੀ ਗਿਰਮੇ ਬਨਾਮ ਭਗਵੰਤ ਗੁਣਾਜੀ ਗਿਰਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (11) ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ (ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਨੇ ਮੇਜਰ ਐਸ.ਐਸ. ਖੰਨਾ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਐਫ.ਜੇ. ਡਿਲਨ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਖ਼ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸੰਦਰਭ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਹੁਣ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਕੇਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੁਆ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜਵਾਬ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਧਾਰਾ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।

ਦੁਆ, ਜੇ

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 115, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਜੋ 1908 ਦੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 1879 ਤੱਕ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵੀ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜੋ ਹੁਣ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ, ਤੋਂ; ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਾਰਨ ਗੰਭੀਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਕਠਿਨਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀੜਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਮੁਰਦਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਮੈਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਨਿਆਂ ਮੰਗਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਾਰੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 105, ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਗੈਰ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁਕਮ, ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਖਰਕਾਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੋਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਹਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਮੈਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ

ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਸਕੀਮ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਕੋਡ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ, "ਇੱਕ ਕੇਸ" ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ "ਕੇਸ" ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਡ ਦੇ, "ਕੇਸਾਂ" ਦੇ ਅੰਦਰ "ਕੇਸ" ਬਣੇ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਕੇਸ" ਸ਼ਬਦ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ; ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਹਨ।

ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਹਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਮਾਨ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਹੋਰ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਅਦਾ ਕਰੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਦੇ ਮੂਲ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗੁਆਉਣਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾਲ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਅਕਸਰ ਹੋਣਾ ਉਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭੁੱਲ ਗਿਆ, ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਖੁੰਝ ਗਿਆ, ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਧਾਰਾ 115, ਕੋਡ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੇਸ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰ, ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ, ਖਰਚ ਜਾਂ ਤੰਗੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਲਦੀ ਨਿਆਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਕੁਮਾਰ
ਗਰੇਵਰ
ਬਨਾਮ
ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ
ਦੇਵੀ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਦੁਆ, ਜੇ

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆ ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1453.

ਪੈਪਰਸੁ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XIII)- ਧਾਰਾ 32-ਐਫਐਫ ਅਤੇ 32. ਜੀ,—ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ—
ਅਗਲੇ ਵਾਰਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੋਹਫਾ—ਕੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਗ ਦੀ ਮਾਤਰਾ—ਕੀਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ—
ਕੀ ਦਾਨੀ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

1965
ਦਸੰਬਰ, 24

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1949 ਪੀ.ਸੀ. 239.

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਐੱਸ.ਸੀ. 497.

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 ਐੱਸ.ਸੀ. 1299

(4) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 1951 ਪੰਜਾਬ 155=ਏ.ਜੇ.ਆਰ.1951 ਸ਼ਿਮਲਾ 2381

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1942 ਮੈਡ. 585

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1964) ਪੰਜਾਬ 205

(7) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1965) 1 ਪੰਜਾਬ 265= 1964 ਪੀ. ਐਲ. ਆਰ. 916

(8) 7 ਆਈ.ਸੀ. 82.

(9) ਏ.ਆਈ.ਆਰ., 1935 ਕੈਲ. 279.

- (10) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1945 ਬੰਬ. 336.
- (11) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1947 ਬੰਬ. 259.
- (12) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1928 ਮੈਡ. 416.
- (13) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1944 ਮੈਡ. 315.
- (14) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1933 ਸਾਰੇ. 350 (ਡੀ. ਬੀ.)
- (15) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1938 ਪਟਨਾ 22
- (16) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1938 ਨਾਗ. 122 (ਐਫ. ਬੀ.)
- (17) ਆਈ. ਐਲ. ਆਰ. 43 ਬੰਬ. 507.
- (18) ਆਈ. ਐਲ. ਆਰ. 40 ਮੈਡ. 793
- (19) ਆਈ. ਐਲ. ਆਰ. 41 ਕੈਲ. 323.
- (20) ਆਈ. ਐਲ. ਆਰ. (1936) ਨਾਗ. 73.
- (21) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1939 ਮੈਡ 380
- (22) ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1956 ਬੰਬ. 253.

ਸੀਮਾ ਰਾਣੀ (ਅਨੁਵਾਦਕ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜਿਹ ਦਿਤੀ ਜਾਏਗੀ।